

67. sz. Ajánlás

a jövedelem biztonságáról

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Philadelphiába, és amely 1944. április 20-án huszonhatodik ülészakára ült össze,

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a jövedelem biztonságáról, amely kérdés az ülészak napirendjén a negyedik pont részeként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat Ajánlás formájában adja közre,

a mai napon, 1944. május 12-én elfogadja az alábbi Ajánlást, amely „A jövedelem biztonságáról szóló 1944. évi Ajánlás” néven idézhető,

Mínthogy az Atlanti Charta minden nemzet között a legteljesebb körű együttműködést fogalmazza meg gazdasági területen, hogy mindenkinek tökéletesebb munkaügyi normákat, gazdasági fejlődést és társadalmi biztonságot biztosítsanak; és

Mínthogy a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Konferenciája 1941. november 5-én elfogadott határozatával magáévá tette az Atlanti Charta ezen alapelvét, és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet részéről teljes körű együttműködésre vállalkozott annak végrehajtásában; és

Mínthogy a jövedelem biztonsága a társadalmi biztonság lényeges eleme; és

Mínthogy a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet előmozdította a jövedelem biztonságának fejlődését –

Mínthogy a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia Egyezményeket és Ajánlásokat fogadott el a munkavállalók baleseti és foglalkozási betegségeire vonatkozó kártérítésről, a betegbiztosításról, az anyasági járadékról, az öregségi, rokkant- és özvegyi és árvajáradéki nyugdíjról és a munkanélküliségi járadékról,

Mínthogy az Amerikai Államok Első és Második Munkaügyi Konferenciája elfogadta az Amerika-közi Társadalombiztosítási Kódexet képező határozatokat,

Mínthogy, hogy az Igazgató Tanács egy delegátusa részt vett az Első Amerika-közi Társadalombiztosítási Konferencián, amely elfogadta a Santiago de Chile-i nyilatkozatot,

És mínthogy az Igazgató Tanács jóváhagyta a Nemzetközi Munkaügyi Hivatallal egyeztetett módon eljáró társadalombiztosítási igazgatási szervek és intézmények közötti együttműködés állandó hivatalaként létrehozott Amerika-közi Társadalombiztosítási Konferencia Alapokmányát, és

Mínthogy a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal tanácsadói minőségben részt vett számos országban a társadalombiztosítási programok kialakításában, valamint egyéb intézkedések révén, és

Mínthogy néhány tagállam nem tette meg a hatáskörében lehetséges lépéseket népe jólétének és fejlődésének az előmozdítására, holott épp nekik van a legnagyobb

szükségük javuló munkaügyi normákra, gazdasági előrelépésre és társadalmi biztonságra; és

Mínthogy most igen kívánatos, hogy az ilyen tagállamok a lehető leghamarabb megtegyenek minden szükséges lépést az elfogadott nemzetközi minimális normák elérése és e normák fejlesztése érdekében, és

Mínthogy immáron további lépéseket kívánatos tenni a jövedelem biztonságának elérése érdekében a társadalombiztosítási programok egységesítése vagy koordinációja révén, az ilyen programok kiterjesztésével minden munkavállalóra és azok családjára, beleértve a vidéki népességet és az önfoglalkoztatókat, valamint a méltánytalan anomáliák felszámolására, és

Mínthogy a Szervezet tagállamai által a meglévő Egyezmények és Ajánlások alapján jövedelmi biztonsági rendszereik fejlesztésében követendő bizonyos általános alapelvek kialakítása az említett Egyezmények és Ajánlások rendelkezéseinek egységesítése és nyomatékosítása függvényében hozzájárul e cél eléréséhez;

A Konferencia

- (a) azt ajánlja a Szervezet tagállamainak, hogy progresszív módon alkalmazzák a következő általános alapelveket, a nemzeti feltételek által lehetővé tett leggyorsabb ütemben jövedelmi biztonsági konstrukcióik fejlesztésére az Atlanti Charta ötödik alapelvét megvalósítandó, és az Igazgató Tanács kérésére időről időre számoljanak be a Nemzetközi Munkaügyi Hivatalnak az említett általános alapelvek hatályba léptetésére hozott intézkedéseikről;
- (b) felhívja a Szervezet tagállamainak figyelmét a Konferenciának benyújtott és a jelen Ajánlás Mellékletében szereplő javaslatokra, amelyek ezen általános alapelvek alkalmazására vonatkoznak.

IRÁNYELVEK

Általános rendelkezések

1. A jövedelem biztonságát célzó programoknak a szükség megkönnyítését és a nélkülözés megelőzését kell szolgálniuk, azáltal, hogy helyreállítják egy ésszerű szintig azt a jövedelem-kiesést, amelyet rokkantság miatt (beleértve az öregkort) vagy jól fizető munka megszerzésére való képtelenség miatt, vagy a családfenntartó halála miatt szenved el valaki.

2. A jövedelem biztonságát a lehető legnagyobb mértékben a kötelező társadalombiztosítás alapján kell megszervezni, úgy, hogy az előírt jogszerző feltételeket teljesítő biztosítottak a biztosítási intézetnek befizetett járulékaik ellenében jogosultak legyenek a törvény által meghatározott mértékű, illetve eshetőségekre szóló járadékokra.

3. A kötelező társadalombiztosítás által nem fedezett igényeket a szociális segítségnyújtás keretében kell biztosítani; a személyek bizonyos kategóriái, különösen az eltartott gyermekek és a segítséget szenvedő fogyatékosok, idős személyek és özvegyek előírt nagyságrendek szerinti ésszerű mértékű segélyre jogosultak.

4. Az egyéb, segítséget szenvedő személyeknek az adott eset igényeinek megfelelő szociális segítségnyújtást kell biztosítani.

Társadalombiztosítás

5. A kötelező társadalombiztosítás körében fedezendő eshetőségek körének ki kell terjednie minden olyan eshetőségre, amelyben valamely biztosított személy akadályoztatva van megélhetésének biztosításában, akár rokkantsága, akár kereső munka megszerzésére való képtelensége miatt, vagy ha eltartásra szoruló családot hátra hagyva elhalálozik, és tartalmaznia kell bizonyos általánosságban tapasztalt, a korlátozott jövedelmekre rendkívül nagy megterhelést gyakorló kapcsolódó eshetőségeket, amennyiben ezeket nem fedezik más módon.

6. Kártérítést kell biztosítani a rokkantság és a foglalkoztatásból fakadó halál eseteire.

7. Annak érdekében, hogy a társadalombiztosítás által biztosított járadékokat szorosan a különféle igényekhez lehessen igazítani, az általuk lefedett eshetőségeket a következőképpen kell osztályozni:

- (a) betegség;
- (b) anyaság;
- (c) fogyatékoság;
- (d) öregség;
- (e) családfenntartó halála;
- (f) munkanélküliség
- (g) előre nem látható sürgős kiadások; és
- (h) munkahelyi balesetek.

Nem lehetséges, hogy egyidejűleg a következő eshetőségek közül egynél többre kelljen járadékot fizetni: fogyatékoság, öregség és munkanélküliség.

8. Az első két gyermekre egyenként járó kiegészítést hozzá kell adni a kereset elvesztése esetén folyósítandó összes járadékhoz, és a további gyermekek utáni ellátást közpénzekből fizetendő gyermeksegély formájában vagy járulékfizetésen alapuló program keretei között kell teljesíteni.

9. A táppénz fizetését kiváltó eshetőség az orvosi kezelést vagy felügyeletet igénylő betegség vagy sérülés miatt felmerülő akut állapot folytán orvosi okból szükségessé váló munkából távolmaradás miatti kereset-kiesés.

10. Az anyasági járadék fizetését kiváltó eshetőség a gyermekszülés előtt és után előírt időszakban a munkából való távolmaradás miatti kereset-kiesés.

11. A rokkantsági járadék fizetését kiváltó eshetőség a megfelelően jövedelmező munka végzésére való képtelenség betegség vagy sérülés következtében beálló krónikus állapot miatt vagy végtag vagy testi funkció elvesztése miatt.

12. Az öregségi járadék fizetését kiváltó eshetőség egy előírt életkor elérése, és pedig azé, amelyben az emberek általában képtelenné válnak a hatékony munkavégzésre, gyakorivá válik a betegségek és csökkent munkaképesség előfordulása, és az esetleg fennálló munkanélküliség valószínűleg tartósnak bizonyul.

13. A hátramaradt hozzátartozói járadék fizetését kiváltó eshetőség az a tény, hogy a családfő halálának eredményeképpen az eltartottak feltehetőleg elveszítik anyagi támaszukat.

14. A munkanélküliségi járadék fizetését kiváltó eshetőség vagy olyan biztosított személy kereset-vesztése, aki szokásos esetben munkaviszonyban áll, alkalmas rendszeres foglalkoztatásra valamilyen foglalkozásban, és megfelelő munkát keres vagy a részleges munkanélküliség miatti kereset-vesztés.

15. Járadékokat kell biztosítani betegség, anyaság, fogyatékoság és halál esetén felmerülő, másként nem fedezett rendkívüli kiadásokra.

16. A munkahelyi baleset okán járó kártérítés fizetését kiváltó eshetőség a foglalkoztatásból fakadó traumatikus sérülés vagy betegség, amelyet nem az áldozat okozott szándékosan vagy súlyos és szándékos gondatlansággal, és amely átmeneti vagy tartós rokkantságot vagy halált eredményez.

17. A társadalombiztosításnak a felmerülő eshetőségek esetén védelmet kell tudnia biztosítani minden olyan alkalmazott és önfoglalkoztató személynek ezek eltartottjaival együtt, akikre nézve kivitelezhető-

- (a) járulékot beszedni, anélkül, hogy ez aránytalan adminisztratív kiadásokkal járna; és
- (b) járadékot fizetni, úgy, hogy biztosítani lehessen az orvosi és munkaügyi szolgálatok szükséges együttműködése érdekében és a visszaéléssel szemben tett megfelelő intézkedéseket.

18. A munkaadónak kell felelnie az általa foglalkoztatott minden személy tekintetében a járulékok beszedéséért, és jogosultnak kell lennie a tőlük esedékes összegek levonására javadalmukból annak megfizetésekor.

19. A járadékok hatékony folyósításának megkönnyítése érdekében intézkedni kell a járulékok nyilvántartásának vezetéséről, a járadékfizetést kiváltó eshetőségek fennállásának ellenőrzésére szolgáló eszközökről, és a megelőző, illetve támogató feladatokat ellátó orvosi, illetve munkaügyi szolgálatok párhuzamos megszervezéséről.

20. A javadalmazás ellenében alkalmazott személyeket biztosítani kell a társadalombiztosítás által fedett eshetőségek teljes körére, amint meg lehet szervezni járulékaik beszedését és a járadékok folyósításához szükséges lépéseket.

21. Az önfoglalkoztató személyeket a fogyatékoság, öregség és haláleset eshetőségeire kell biztosítani, ugyanolyan feltételekkel, mint az alkalmazottakat, amint meg lehet szervezni a járulékaik beszedését. Megfontolandó továbbá a biztosításuk ezen kívül kórházi kezelést szükségesé tevő betegség és anyaság, több hónapig tartó betegség, valamint betegség, anyaság, fogyatékoság és halál esetén felmerülő rendkívüli kiadások fedezése céljából.

22. A járadékoknak a családi kötelezettségeket is figyelembe véve a legmagasabb olyan szinten kell pótolniuk a kiesett bevételeket, amely még nem csökkent a munkába való visszatérésre irányuló szándékot, ha a visszatérésre lehetőség van, és nem jelent olyan nagy terheket a produktív társadalmi csoportokra nézve, amely visszafogná a termelést és a foglalkoztatást.

23. A járadéknak a biztosított személy azon korábbi keresetéhez kell kapcsolódniuk, amely alapján járulékot fizetett. A biztosított személy járulékaitól eltérő forrásokból finanszírozott járadékok vagy járadék részletek mértékének meghatározása szempontjából figyelmen kívül lehet hagyni a keresetnek azon részét, mely a szakképzett munkavállalók esetében szokásos összeget meghaladja.

24. Olyan országok esetében, ahol elégséges és gazdaságos lehetőségek állnak a népesség rendelkezésére önkéntes biztosításon alapuló további védelem megszerzésére,

rögzített összegű járadékok lehetnek helyénvalók. Az ilyen járadéknak a segéd munkások keresetéhez kell igazodnia.

25. A munkahelyi balesetre vonatkozó kártérítésen kívüli járadékokhoz való jognak olyan járulékfizetési feltételek hatálya alá kell esnie, amelyek úgy vannak kialakítva, hogy bizonyítsák, hogy az igénylő szokásos jogállása foglalkoztatott vagy önfoglalkoztató személy, továbbá ésszerű rendszerességet tartsanak fenn a járadékok megfizetésében. Senkit nem lehet kizárni a járadékokból azért, mert a munkaadója elmulasztotta a vele kapcsolatban fizetendő járulékok beszedését.

26. A járadékok költségét, beleértve az folyósítás költségét, a biztosított személyekkel szemben méltányos módon, illetve a csekély anyagi eszközökkel rendelkező biztosítottak számára a nehézségek, illetve a termelési zavarok elkerülését lehetővé tévő módon kell a biztosítottak, a munkaadók és az adófizetők között megosztani.

27. A társadalombiztosítási ellátások folyósítását a társadalombiztosítási szolgálatok általános rendszerén belül egységesíteni vagy koordinálni kell, és a járulékot fizetők számára szervezeteik útján képviselőket kell biztosítani azokban a testületekben, amelyek meghatározzák az adminisztratív politikát vagy tanácsot adnak azzal kapcsolatban, illetve törvényeket javasolnak vagy rendeleteket fogalmazznak meg.

Szociális segítségnyújtás

28. A társadalomnak szokványos esetben az eltartott gyermekek jólétének biztosítására kialakított általános segítségnyújtási intézkedések révén kell együttműködni a szülőkkel.

29. Azok a rokkant személyek, idősek és özvegyek, akik azért nem részesülnek társadalombiztosítási járadékban, mert ők vagy adott esetben házastársuk nem rendelkeztek kötelező biztosítással, és akiknek a bevétele nem halad meg egy előírt szintet, előírt mértékű különleges önfenntartási segélyre jogosultak.

30. Minden, szükségét szenvedő de gyógyító jellegű gondoskodás céljából bentlakást nem igénylő személynek megfelelő segélyt kell biztosítani készpénzben, vagy részben készpénzben és részben természetben.

MELLÉKLET

Irányelvek alkalmazási javaslatokkal

(A vastag betűvel szedett bekezdések az általános irányelvek, az albekezdések pedig az alkalmazási javaslatok.)

Általános rész

1. A jövedelem biztonságát célzó programoknak a szükség megkönnyítését és a nélkülözés megelőzését kell szolgálniuk, azáltal, hogy helyreállítják egy ésszerű szintig azt a jövedelem-kiesést, amelyet rokkantság miatt (beleértve az öregkort) vagy jól fizető munka megszerzésére való képtelenség miatt, vagy a családfenntartó halála miatt szenved el valaki.

2. A jövedelem biztonságát a lehető legnagyobb mértékben a kötelező társadalombiztosítás alapján kell megszervezni, úgy, hogy az előírt jogszerző feltételeket

teljesítő biztosítottak a biztosítási intézetnek befizetett járulékaik ellenében jogosultak legyenek a törvény által meghatározott mértékű illetve eshetőségekre szóló ellátásokra.

3. A kötelező társadalombiztosítás által nem fedezett igényeket a szociális segítségnyújtás keretében kell biztosítani; a személyek bizonyos kategóriái, különösen az eltartott gyermekek és a szükségét szenvedő rokkant személyek, idős személyek és özvegyek előírt szintű, ésszerű mértékű segélyekre jogosultak.

4. Az egyéb, szükségét szenvedő személyeknek az adott eset igényeinek megfelelő szociális segítségnyújtást kell biztosítani.

Társadalombiztosítás

A: Biztosított eshetőségek

Biztosítandó eshetőségek köre

5. A kötelező társadalombiztosítás körében fedezendő eshetőségek körének ki kell terjednie minden olyan eshetőségre, amelyben valamely biztosított személy akadályoztatva van megélhetésének biztosításában, akár rokkantsága, akár kereső munka megszerzésére való képtelensége miatt, vagy ha eltartásra szoruló családot hátra hagyva elhalálozik, és tartalmaznia kell bizonyos általánosságban tapasztalt, a korlátozott jövedelmekre rendkívül nagy megterhelést gyakorló kapcsolódó eshetőségeket, amennyiben ezeket nem fedezik más módon.

6. Kártérítést kell biztosítani a rokkantság és a foglalkoztatásból fakadó halál eseteire.

7. Annak érdekében, hogy a társadalombiztosítás által biztosított ellátásokat szorosan a különféle igényekhez lehessen igazítani, az általuk lefedett eshetőségeket a következőképpen kell osztályozni:

- (a) betegség;
- (b) anyaság;
- (c) fogyatékoság;
- (d) öregség;
- (e) családfenntartó halála;
- (f) munkanélküliség
- (g) előre nem látható sürgős kiadások; és
- (h) munkahelyi balesetek.

Nem lehetséges, hogy egyidejűleg a következő eshetőségek közül egynél többre kelljen járadékot fizetni: rokkantság, öregség és munkanélküliség.

8. Az első két gyermekre egyenként járó kiegészítést hozzá kell adni a kereset elvesztése esetén folyósítandó összes járadékhoz, és a további gyermekek utáni ellátást közpénzekből fizetendő gyermeksegély formájában vagy járulékfizetésen alapuló program keretei között kell teljesíteni.

Betegség

9. A táppénz fizetését kiváltó eshetőség az orvosi kezelést vagy felügyeletet igénylő betegség vagy sérülés miatt felmerülő akut állapot folytán orvosi okból szükségessé váló munkából távolmaradás miatti kereset-kiesés.

- (1) A munkából való távolmaradás szükségességét általános szabályként a biztosított személy korábbi foglalkozásához viszonyítva kell megítélni, amelyet várhatólag folytatni fog.
- (2) A betegség időszakának első néhány napjára nem szükséges járadékot fizetni, de ha a betegség néhány hónapon belül ismét felmerül, tilos új várakozási időszakot kiróni.
- (3) A járadékot lehetőleg addig kell folyósítani, amíg a kedvezményezett alkalmassá válik a munkába való visszatérésére, vagy elhalálozik vagy rokkanttá válik. Ha azonban szükségesnek minősül a járadékfolyósítás időtartamának korlátozása, a maximális időszak egyetlen esetben sem lehet 26 hétnél kevesebb, és rendelkezni kell a járadékfolyósítás időtartamának meghosszabbításáról meghatározott betegségek esetén, mint pl. a tuberkolózis, amely gyakran hosszadalmas, bár gyógyítható betegség lehet. A biztosítási program működésének indulásakor szükséges lehet 26 hétnél rövidebb időszakra rendelkezni.

Anyaság

10. Az anyasági járadék fizetését kiváltó eshetőség a gyermekszülés előtt és után előírt időszakban a munkából való távolmaradás miatti kereset-kiesés.

- (1) A nőnek jogosultnak kell lennie a munka elhagyására, ha olyan orvosi igazolást mutat be, amely szerint 6 héten belül valószínűleg szülni fog, és az ezen időpontot követő 6 hét során tilos a nőnek munkavégzést engedélyezni.
- (2) Ezen időszakok során anyasági járadékot kell fizetni.
- (3) Orvosi meggondolásból kívánatos lehet a munkából való távolmaradás hosszabb időszakokra, tekintettel a kedvezményezett fizikai állapotára és a munkája által támasztott igényekre; az ilyen időszakokra táppénzt kell fizetni.
- (4) Az anyasági járadék fizetése ahhoz a feltételhez köthető, hogy a kedvezményezett igénybe vegye a számára és gyermeke számára biztosított egészségügyi szolgáltatásokat.

Rokkantság

11. A rokkantsági járadék fizetését kiváltó eshetőség a megfelelően jövedelmező munka végzésére való képtelenség betegség vagy sérülés következtében beálló krónikus állapot miatt vagy végtag vagy testi funkció elvesztése miatt.

- (1) A rokkant személytől elvárható, hogy elfogadjon bármely olyan foglalkozást, amely figyelembe véve megmaradt erejét és képességét, korábbi tapasztalatait, valamint a rendelkezésére álló képzési lehetőségeket ésszerűen javasolható számára.
- (2) Annak a személynek, akinek ilyen foglalkozás javasolható, de még nem áll rendelkezésre e foglalkozás betöltésére, illetve az a személy, aki épp egy képzési tanfolyam után van átmeneti rokkantsági járadékra, képzési járadékra vagy munkanélküli járadékra jogosult, ha egyéb tekintetben megfelel a vonatkozó feltételeknek.

- (3) Azt a személyt, akire nézve ilyen foglalkozást nem lehet javasolni, rokkantsági járadékban kell részesíteni.
- (4) Azok a kedvezményezettek, akiknek az esetében megerősítették a rendszeres kereső foglalkozásban végzett munkára való tartós képtelenség tényét, rokkantsági járadékukat jogosultak kis összegű alkalmi keresettel kiegészíteni.
- (5) Abban az esetben, ha a rokkantsági járadék mértéke a biztosított személy korábbi keresetének mértékétől függ, a támogatásra való jogosultságot akkor kell elismerni, ha a rokkant személy szokásos erőfeszítés mellett nem tudja megkeresni az azonos képzésben részesült ép személyeknek való korábbi foglalkozásában elért szokványos keresetének az egyharmadát.
- (6) Rokkantsági járadékot a táppénz megszűnésének napjától a rokkantság teljes időtartama alatt kell fizetni, azzal a feltétellel, hogy amikor a kedvezményezett eléri azt a kort, amelyben öregségi járadékot lehet igényelni, ez utóbbi felválthatja a rokkantsági járadékot.

Öregség

12. Az öregségi járadék fizetését kiváltó eshetőség egy előírt életkor elérése, éspedig azé, amelyben az emberek általában képtelenné válnak a hatékony munkavégzésre, gyakorivá válik a betegségek és fogyatékosság előfordulása, és az esetleg fennálló munkanélküliség valószínűleg tartósnak bizonyul.

- (1) Az öregségi járadék igénylésének alsó korhatára férfiak esetében nem lehet több 56 évnél és nők esetében 60 évnél. Alacsonyabb életkor rögzíthető olyan személyek esetében, akik több évig dolgoztak nehéz fizikai munkát igénylő vagy egészségtelen foglalkozásban.
- (2) Ha az alapjáradék a megélhetéshez elégségesnek tekinthető, az öregségi járadék megfizetése ahhoz a feltételhez köthető, hogy bármilyen kereső foglalkozásban folytatott rendszeres munkavégzésből nyugdíjba kell vonulni; ha követelmény az ilyen nyugdíjba vonulás, a viszonylag kis összegű alkalmi kereset kézhezvétele nem jelenthet kizárást az öregségi járadékból.

Családfenntartó halála

13. A hátramaradt hozzátartozók járadékának a folyósítását kiváltó eshetőség a családfő halálának eredményeképpen az eltartottak támaszának feltételezhető elvesztése.

- (1) Hátramaradottak járadékát kell fizetni-
  - (a) a biztosított férfi özvegyének;
  - (b) a gyermekeket korábban eltartó biztosított férfi vagy biztosított nő gyermekei, mostoha gyermekei, örökbe fogadott gyermekei részére valamint korábbi eltartottként való nyilvántartásuk függvényében törvénytelen gyermekei részére; és
  - (c) A nemzeti törvényekben meghatározandó feltételek szerint az elhunytal együtt élt, de nem házas nő részére.

(2) Özvegyi járadékot kell fizetni annak az özvegynek, aki olyan gyermek gondját viseli, akinek gyermekjáradék jár, vagy aki férje halálakor vagy azt követően rokkant volt vagy lett, vagy elérte az öregségi járadék igénylésének alsó korhatárát; az e feltételek

valamelyikének meg nem felelő özvegynek néhány hónapos minimális időszakra özvegyi járadékot kell fizetni, amelyet ezt követően is meg kell kapnia, ha munkanélküli, amíg megfelelő foglalkoztatást lehet számára ajánlani, szükség esetén képzést követően.

(3) Gyermekek járadékot kell fizetni az iskolaköteles kor alatti gyermek részére vagy a 18. életévét be nem töltött általános vagy szakképzést folytató gyermeknek.

Munkanélküliség

14. A munkanélküliségi járadék fizetését kiváltó eshetőség vagy olyan biztosított személy kereset-vesztése, aki szokásos esetben munkaviszonyban áll, alkalmas rendszeres foglalkoztatásra valamilyen foglalkozásban, és megfelelő munkát keres vagy a részleges munkanélküliség miatti kereset-vesztés.

(1) Az igény nyilvántartásba vételének napjától számítva a munkanélküliség időszakának első néhány napjára nem szükséges járadékot fizetni, de ha a munkanélküliség néhány hónapon belül ismét felmerül, tilos új várakozási időszakot kiróni.

(2) A járadék fizetését mindaddig folytatni kell, amíg a biztosított személynek megfelelő foglalkoztatást nem kínálnak.

(3) Az eset körülményei között ésszerűnek tekinthető kezdeti időszak során csak a következők minősülnek megfelelő foglalkoztatásnak:

- (a) a biztosított személy szokásos foglalkozásának körében a lakóhely megváltoztatását nem igénylő helyen az aktuális, vonatkozó esetben kollektív szerződésben rögzített bérszinten történő foglalkoztatás; vagy
- (b) a biztosított személy számára elfogadható más foglalkoztatás.

(4) A kezdeti időszak lejártát követően -

- (a) a foglalkozás-változtatással járó munkaviszony alkalmasnak minősülhet, ha az ajánlott munka a biztosított személynek ésszerűen felajánlható tekintettel erejére, képességére, korábbi tapasztalataira és a rendelkezésére álló bármilyen képzési lehetőségre;
- (b) A lakóhely-változtatással járó munkaviszony alkalmasnak minősülhet, ha az új tartózkodási helyen alkalmas szállás áll rendelkezésre;
- (c) A biztosított által szokásos foglalkozásában és körzetében szokásosan megkapott feltételeknél kevésbé kedvező feltételeket kínáló munkaviszony alkalmasnak minősülhet, ha a felajánlott feltételek megfelelnek az abban a foglalkozásban és körzetben általában jellemző feltételeknek, ahol a foglalkoztatást felajánlják.

Vészhelyzeti kiadások

15. Járadékokat kell biztosítani betegség, anyaság, fogyatékoság és halál esetén felmerülő, másként nem fedezett rendkívüli kiadásokra.

(1) Eltartott gyermekek anyjának kórházi kezelése során biztosítani kell a szüksége háztartási segítséget vagy járadékot kell biztosítani annak bérbevitelére, ha az anya biztosított vagy biztosított férfi felesége és keresete helyett semmilyen járadékban nem részesül.

(2) Biztosított nőknek és biztosított férfiak feleségének gyermek születéskor egyösszegű támogatást kell fizetni a babakelengyére és hasonló kiadások fedezésére.

(3) Különleges kiegészítést kell fizetni rokkantsági vagy öregségi járadékban részesülőknek, akik állandó felügyeletet igényelnek.

(4) Biztosított személy vagy biztosított személy feleségének, férjének vagy eltartott gyermekének halála esetén a temetése költségéhez egyösszegű támogatást kell fizetni.

Munkahelyi balesetek

16. A munkahelyi balesetek esetén járó kártérítés fizetését kiváltó eshetőség a foglalkoztatásból fakadó traumatikus sérülés vagy betegség, amelyet nem az áldozat okozott szándékosan vagy súlyos és szándékos gondatlansággal, és amely átmeneti vagy tartós rokkantságot vagy halált eredményez.

(1) A munkahelyi balesetek úgy értendők, mint amelyek magukban foglalják a foglalkoztatás helyére vagy helyéről történő utazás során bekövetkező baleseteket.

(2) Abban az esetben, ha munkahelyi balesetért kártérítést kell fizetni, a fenti rendelkezésekre az alábbi bekezdésekben jelzett megfelelő módosítások vonatkoznak.

(3) Bármilyen betegség, amely csak bizonyos foglalkozásban foglalkoztatott személyeknél fordul elő gyakran, vagy bármely mérgezés, amelyet bizonyos foglalkozásokban használt anyag okoz foglalkozási eredetűként vélelmezendő és arra nézve kártérítésnek van helye, ha az ilyen betegségben szenvedő személy ilyen foglalkozást űzött.

(4) Létre kell hozni a foglalkozási eredetűnek vélelmezett betegségek jegyzékét és ezt egyszerű eljárással időről-időre felül kell vizsgálni.

(5) A foglalkozási háttér vélelmezésének megállapításához szükséges minimális foglalkoztatási időtartam rögzítése, valamint bármely olyan maximális időszak rögzítése esetén, amelynek végéig a foglalkoztatás elhagyását követően a foglalkozási eredet vélelmezése érvényben marad az adott foglalkozásnál, tekintetbe kell venni a betegség megszerzéséhez és megnyilvánulásához szükséges időtartam hosszát.

(6) Ideiglenes rokkantsági kártérítést kell fizetni a táppénz fizetésére vonatkozóhoz hasonló feltételek szerint.

(7) Figyelembe kell venni annak lehetőségét, hogy az ideiglenes rokkantság első napjától kártérítést kelljen fizetni, ha a rokkantság a várakozási időnél tovább tart.

(8) Tartós rokkantsági kártérítést kell fizetni a keresőképesség elvesztése vagy csökkentése tekintetében, ha az végtag vagy funkció elvesztése, vagy sérülés vagy betegség miatt bekövetkező krónikus állapot következménye.

(9) A tartósan munkaképtelen személytől elvárható, hogy elfogadjon bármely olyan foglalkozást, amely figyelembe véve megmaradt erejét és képességét, korábbi tapasztalatait, valamint a rendelkezésére álló képzési lehetőségeket ésszerűen javasolható számára.

(10) Ha ilyen foglalkoztatás nem javasolható, az adott személyt tartósan vagy átmenetileg teljes rokkantság esetén járó kártérítésben kell részesíteni.

(11) Ha ilyen foglalkoztatás javasolható, de a foglalkoztatás keretében a személy által szokásos erőfeszítéssel elérhető kereset jelentősen kevesebb mint amennyit valószínűleg keresett volna a sérülés vagy betegség elszívódása nélkül, a keresőképesség különbségével arányos kártérítésben kell részesíteni részleges rokkantságért.

(12) A végtag- vagy funkció-vesztés vagy torzulás minden esetében figyelembe kell venni az alkalmas kártérítés fizetésének lehetőségét még akkor is, ha nem lehet bizonyítani a képesség csökkenését.

(13) A fokozatos kifejlődésű foglalkozási betegség kockázatának kitett személyeket időszakonként meg kell vizsgálni, és azoknak közülük, akiknél javasolt a foglalkoztatás-változtatás, kártérítési jogosultságot kell biztosítani.

(14) A – teljes vagy részleges – tartós rokkantságra vonatkozó kártérítést az ideiglenes rokkantsági kártérítés megszűntének az időpontjától kezdve és a tartós rokkantság teljes időtartamára kell fizetni.

(15) A tartós részleges rokkantságért kártérítésben részesülő személyeknek ugyanolyan feltételek mellett kell jogosultságot biztosítani más járadékokra mint az ép személyeknek, abban az esetben, ha az ilyen járadékok mértéke a biztosított személy korábbi keresetéhez kapcsolódik.

(16) Abban az esetben, ha az ilyen járadék mértéke nem függ a biztosított személy korábbi keresetétől, a kártérítési és egyéb járadékok összesített mértékére vonatkozóan felső határ állapítható meg.

(17) A hátramaradt családtagok kártérítését az alábbi albekezdések rendelkezései függvényében ugyanazoknak az eltartott személyeknek kell megfizetni, akik egyébként a hátramaradt családtagok járadékára jogosultak.

(18) Özvegyeknek özvegységük teljes időtartamára kártérítést kell kapniuk.

(19) A gyermekeknek tizennyolc éves korig, vagy ha általános vagy szakképzési oktatásukat folytatják, huszonegy éves korukig kell kártérítést fizetni.

(20) Rendelkezni kell az elhunyt személy egyéb, általa eltartott családtagjai részére kártérítésről, az özvegy és a gyermekek igényeinek csorbítása nélkül.

(21) Egy kétharmad vagy annál nagyobb mértékben tartósan munkaképtelenné vált olyan személy hátramaradt családtagjai, aki nem a foglalkoztatási sérülés hatásai miatt halt meg, jogosultak a hátramaradt családtagoknak járó alapjáradékra, függetlenül attól, hogy az elhunyt halálának idején teljesítette-e az ilyen járadék járulékfizetési feltételeit.

B. A biztosított személyek

A biztosítandó személyek köre

17. A társadalombiztosításnak a felmerülő eshetőségek esetén védelmet kell tudnia biztosítani minden olyan alkalmazott és önfoglalkoztató személynek ezek eltartottjaival együtt, akikre nézve lehetséges-

- (a) járulékot beszedni, anélkül, hogy ez aránytalan adminisztratív kiadásokkal járna; és
  - (b) járadékot fizetni, úgy, hogy biztosítani lehessen az orvosi és munkaügyi szolgálatok szükséges együttműködése érdekében és a visszaéléssel szemben megfelelő intézkedéseket.
- (1) Családfenntartójuk biztosítása alapján kell védelmet biztosítani az eltartott feleségnek (azaz olyan feleségnek, aki nem foglalkoztatott, sem nem önfoglalkoztató) és az eltartott gyermekeknek (azaz olyan személyeknek, akik iskolaköteles korúak, vagy tizennyolc évnél fiatalabban és általános vagy szakképzésben vesznek részt).

A járulékok beszédése

18. A munkaadónak kell felelnie az általa alkalmazott minden személy tekintetében a járulékok beszédéséért, és jogosultnak kell lennie a tőlük esedékes összegek levonására javadalmukból annak megfizetésekor.

- (1) Abban az esetben, ha az önfoglalkoztató személyek bármilyen osztályára nézve valamely foglalkozási szövetségben fennálló tagság vagy engedély birtoklása kötelező, a szövetség vagy az engedélyező hatóság felelőssé tehető az érintett személyek járulékaik beszédéséért.
- (2) A nemzeti vagy helyi hatóság felelőssé tehető az adózás szempontjából nyilvántartásba vett önfoglalkoztató személyek járulékaik beszédéséért.
- (3) A járulékok beszédésével megbízott szervezetek létrehozásáig rendelkezni kell arról, hogy az önfoglalkoztató személyek vagy magánszemélyként, vagy szövetség tagjaiként önkéntesen teljesíthessék járulékaikat.

A járadékok folyósítása

19. A járadékok hatékony adminisztrációjának megkönnyítése érdekében intézkedni kell a járulékok nyilvántartásának vezetéséről, a járadékok kiváltó eshetőségek fennállásának ellenőrzésére szolgáló eszközökről és a megelőző, illetve támogató feladatokat ellátó orvosi, illetve munkaügyi szolgáltatások párhuzamos megszervezéséről.

Foglalkoztatott személyek

20. A javadalmazás ellenében alkalmazott személyeket biztosítani kell a társadalombiztosítás által biztosított eshetőségek teljes körére, amint meg lehet szervezni járulékaik beszédését és a járadékok folyósításhoz szükséges lépéseket.

(1) Azok a személyek, akiknek a foglalkoztatása annyira rendszertelen vagy teljes valószínű időtartama olyan rövid, hogy várhatóan nem lesznek jogosultak a foglalkoztatott személyekre korlátozott járadékokra, kizárhatók az ilyen járadékokra vonatkozó biztosításból. Különleges rendelkezést kell hozni az olyan személyek érdekében, akik jellemzően nagyon rövid ideig dolgoznak egyazon munkaadónál.

(2) A javadalmazásban nem részesülő tanoncokat biztosítani kell foglalkoztatási sérülések ellen, és attól a naptól fogva, amelyen befejezték volna szakmai gyakorlatukat, az adott szakmában dolgozó munkavállalók aktuális bérére alapuló kártérítés válik fizetendővé.

Önfoglalkoztató személyek

21. Az önfoglalkoztató személyeket a fogyatékoság, öregség és haláleset eshetőségeire nézve kell biztosítani, ugyanolyan feltételekkel, mint az alkalmazottakat, amint meg lehet szervezni járulékaik beszédését. Megfontolandó továbbá a biztosításuk ezen kívül kórházi kezelést szükségessé tevő betegség és anyaság, több hónapig tartó betegség, valamint betegség, szülés, fogyatékoság és halál esetén felmerülő rendkívüli kiadások fedezése céljából.

(1) A munkaadó eltartott feleségén vagy eltartott gyermekén kívül a házában lakó családtagjait biztosítani kell az említett eshetőségekre nézve vagy tényleges bérük, vagy – ha

erről nem lehet megbizonyosodni – szolgáltatásaik piaci értéke alapján; a munkaadó tartozik felelősséggel az ilyen személyek tekintetében a járulékok megfizetéséért.

(2) Azokat az önfoglalkoztató személyeket, akiknek keresete szokásos esetben olyan alacsony, hogy vélelmezhetően csupán másodlagos vagy alkalmi jövedelmi forrást jelent, vagy a minimális járulék megfizetése nehézséget okozna számukra, átmeneti jelleggel ki kell zárni a biztosítás köréből és a munkaügyi intézményrendszer vagy bármilyen, a foglalkozási csoportjuk jólétét előmozdító, esetleges speciális szolgálathoz kell utalni.

(3) Azoknak a személyeknek, akik a rokkantsági és hátramaradottaknak járó járadékra vonatkozó jogosultság tekintetében előírt járulékfizetési időszak teljesítését követően megszűnnek kötelező biztosítottnak lenni akár foglalkoztatott, akár önfoglalkoztató személy minőségben, lehetőséget kell biztosítani arra, hogy korlátozott időn belül válasszanak, hogy fenn akarják-e tartani a biztosításukat azonos feltételek mellett, az esetleg előírt módosítások hatálya alatt.

C. A járadékok mértékei és a járulékfizetési feltételek

A járadékok mértékei

22. A járadékoknak a családi kötelezettségeket is figyelembe véve a legmagasabb olyan szinten kell pótolniuk a kiesett bevételeket, amely még nem csökkent a munkába való visszatérésre irányuló szándékot, ha a visszatérésre lehetőség van, és nem jelent olyan nagy terheket a produktív társadalmi csoportokra nézve, amely visszafogná a termelést és a foglalkoztatást.

23. A járadékoknak a biztosított személy azon korábbi keresetétől kell függniük, amely alapján járulékot fizetett. A biztosított személy járulékein kívüli forrásokból finanszírozott járadékok vagy járadékrészletek mértékének meghatározása szempontjából figyelmen kívül lehet hagyni a keresetnek a szakmunkásokra jellemző keresetet meghaladó összegét.

24. Olyan országok esetében, ahol elégséges és gazdaságos lehetőségek állnak a népesség rendelkezésére önkéntes biztosításon alapuló további védelem megszerzésére, rögzített összegű segélyek lehetnek helyénvalók. Az ilyen segélyeknek a segédmunkások keresetéhez kell igazodnia.

(1) Segédmunkások esetén a táppénz és a munkanélküliségi járadék a biztosított személy korábbi nettó keresetének 40 százaléknál nem kevesebb, ha nincsenek eltartottjai vagy annak 60 százaléka, ha eltartott felesége van vagy gyermekei számára házvezetővel rendelkezik; a kettőnél nem több eltartott gyermek mindegyikére az ilyen kereset további 10 százaléka fizetendő, csökkentve az e gyermekek után folyósított bármilyen segély összegével.

(2) A magas keresetű munkavállalók esetében a járadékok korábbi keresethez viszonyított fent említett arányát némileg csökkenteni lehet.

(3) Az anyasági járadéknak minden esetben elegendőnek kell lennie az anya és gyermekek teljes körű és egészséges fenntartásához; nem lehet a női segédmunkások aktuális nettó bérének 100 százaléka vagy a kedvezményezett nettó korábbi keresetének 75 százaléka közül a magasabb összegnél kevesebb, de csökkentheti a gyermekek után folyósított bármilyen gyermek segély összege.

(4) Az alapvető rokkantsági és öregségi járadékok nem lehetnek a kedvezményezett lakóhelye szerinti körzetben a férfi segéd munkások részére általánosan elismert aktuális bér 30 százalékánál, ha a kedvezményezettnek nincsenek eltartottjai, vagy annak 45 százalékánál, ha olyan eltartott feleséggel rendelkezik, aki özvegyi járadékra jogosult, vagy gyermekei számára házvezetővel rendelkezik; a legfeljebb két eltartott gyermek mindegyikére e bér további 10 százaléka fizetendő, csökkentve a gyermekek után folyósított bármilyen segély összegével.

(5) Az alapvető özvegyi járadék nem lehet kevesebb, mint a kedvezményezett lakóhelye szerinti körzetben férfi segéd munkásokra nézve általánosan elismert aktuális minimálbér 30 százaléka; a háromnál nem több eltartott gyermek mindegyikére nézve e bér 10 százalékának megfelelő mértékű gyermek járadék fizetendő, csökkentve az e gyermekek után folyósított bármilyen segély összegével.

(6) Árva gyermek esetében az alapvető gyermek járadék nem lehet kevesebb a férfi segéd munkások általánosan elismert mindenkori minimálbérének 20 százalékánál, csökkentve az árva gyermek után folyósított bármilyen gyermek segély összegével.

(7) Az alapvető rokkantsági, öregségi és hátramaradotti járadékra való jogosultság megszerzése érdekében fizetett járulékon túl azok mindegyikének egy részét jóvá lehet írni a biztosított személynek a (4), (5) és (6) sz. albekezdésben meghatározott járadékok növelése céljából.

(8) Minden olyan esetben, amelyben a nyugdíjba menetelt az öregségi járadék igénylésére vonatkozó minimális korhatáron túlra halasztják, méltányosan növelni kell az alapvető öregségi járadékot.

(9) A foglalkoztatási sérülésekért fizetett kártérítés nem lehet kevesebb a sérülés eredményeként elvesztett vagy elvesztettként becsült munkabér kétharmadánál.

(10) Ezt a kártérítést időszakonként teljesített fizetések formájában kell fizetni, kivéve azokat az eseteket, amelyekben az illetékes hatóság meggyőződött arról, hogy egy egyszeri összeg fizetése a kedvezményezett számára előnyösebb.

(11) A tartós rokkantság és halál alapján fizetett időszakos kifizetéseket a biztosított személy korábbi foglalkozásában fennálló bérszint jelentős változásainak megfelelően korrigálni kell.

Járadékfizetési feltételek

25. A munkahelyi balesetekre vonatkozó kártérítésen kívüli járadékokhoz való jognak olyan járadékfizetési feltételek hatálya alá kell esnie, amelyek úgy vannak kialakítva, hogy bizonyítsák, miszerint az igénylő szokásos jogállása foglalkoztatott vagy önfoglalkoztató személy, továbbá ésszerű rendszerességet tartsanak fenn a járadékok megfizetésében. Senkit nem lehet kizárni a járadék folyósításából azért, mert a munkaadója elmulasztotta a vele kapcsolatban fizetendő járadékok beszedését.

(1) A betegségi, anyasági és munkanélküliségi járadékok járadékának feltételei tartalmazhatják azt az előírást, hogy az eshetőség bekövetkezése előtt teljesített előírt időszak, mint például két év, legalább egynegyede tekintetében járadékot kellett fizetni.

(2) Az anyasági járadék járadékfizetési feltételei tartalmazhatják azt a követelményt, hogy az első járadékot legalább a szülés várható napját tíz hónappal megelőzően kell megfizetni, de ha nem is teljesülnek a járadék feltételei, a szülést követően akkor is ki kell fizetni a munkából történő távolmaradás kötelező időszaka alatt a minimális mértékű

anyasági járadékot, ha az eset vizsgálatát követően úgy tűnik, hogy az igénylő szokványos jogállása foglalkoztatott személy jogállásával azonos.

(3) Az alapvető rokkantsági, öregségi és hátramaradt családtagok járadékára vonatkozó járulékfizetési feltételek tartalmazhatják azt a követelményt, hogy az eshetőség bekövetkezte előtt egy teljes előírt időszak – például öt év legalább kétötöde tekintetében – meg legyen fizetve a járulék; a járadékra való jogosultság alternatív lehetőségeként el kell ismerni valamely előírt időszak – mint például tíz év vagy annál hosszabb időszak nem kevesebb mint háromnegyede tekintetében – a járulékfizetést, amely előre meghatározott időszak a biztosítás megkötését követően már eltelt.

(4) Az öregségi járadékra vonatkozó járulékfizetési feltételek tartalmazhatják azt a követelményt, hogy az első járadékot a járadék igénylését legalább öt évvel megelőzően kellett befizetni.

(5) A járadékra való jogosultságot felfüggeszthetik abban az esetben, ha valamely biztosított személy szándékosan elmulasztja a részéről esetleges önfoglalkoztatási időszak tekintetében esedékes járulék befizetését vagy a járulékok késedelmes befizetésére kirótt esetleges pénzbírság befizetését.

(6) A biztosított személy azon a napon fennálló biztosítási státuszát, amelyen rokkantsági vagy öregségi járadékra jogosulttá válik, a járadék fennállása során fenn kell tartani annak érdekében, hogy amennyiben rokkantságából felgyógyul, a program keretében ugyanolyan teljes körű védelemben részesüljön, mint amilyenre a rokkantság beálltakor jogosult volt, valamint, hogy hátramaradt családtagjai a hátramaradt családtagoknak járó járadékra jogosultak legyenek.

D. A költségek megosztása

26. A járadékok költségét, beleértve a folyósítás költségét, a biztosított személyekkel szemben méltányos módon, illetve a csekély anyagi eszközökkel rendelkező biztosítottak számára a nehézségek, illetve a termelési zavarok elkerülését lehetővé tévő módon kell a biztosítottak, a munkaadók és az adófizetők között megosztani.

(1) A biztosított személy járuléka nem haladhatja meg a járadékok felmérése szempontjából figyelembe vett keresetének azt az arányát, amely az azonos eshetőségekre nézve biztosított összes személy becsült átlagos keresetére alkalmazva olyan járulékokból származó bevételt eredményezne, amelynek valószínű aktuális értéke egyenlő lenne azoknak a járadékoknak a valószínű aktuális értékével, amelyekre e biztosítottak jogosulttá válhatnak (nem ideértve a foglalkoztatási sérültekre vonatkozó kártérítést).

(2) Ezen alapelv szerint a foglalkoztatott és önfoglalkoztató személyek azonos járadék érdekében teljesített járuléka a szabály szerint vonatkozó keresetük azonos arányú részét képezi.

(3) A tipikus kereső munkára nézve jellemzőnek minősíthető kereset minimális mértéke alapján a biztosított személy járadékra vonatkozó járulékára előírhatnak minimális abszolút mértéket, amelynek egésze vagy egy része nem változik a korábbi kereset mértéke szerint.

(4) A munkaadóknak elő kell írni, hogy különösen az alacsony keresetűek biztosításának támogatása révén legalább a foglalkoztatott személyekre korlátozott járadékok teljes költsége felének megfelelő járulékot teljesítsenek, ide nem értve a foglalkoztatási sérülésekre vonatkozó kártérítést.

(5) A foglalkoztatási sérülésekre vonatkozó járulék teljes költségét a munkaadóknak kell fizetni.

(6) A foglalkoztatási sérülésekre vonatkozó kártérítés tekintetében a járulékok kiszámításában figyelembe kell venni a rászorultsági elv valamilyen módszere alkalmazásának lehetőségét.

(7) A biztosított személyek és munkaadók járulékának mértékét a lehető legstabilabban kell tartani, és e célból stabilizációs alapot kell képezni.

(8) A járadékok olyan költségét, amelyet a járulékokból nem lehet megfelelően fedezni, a közösségnek kell fedeznie.

(9) A közösségre terhelhető költségelemek között meg lehet említeni-

- (a) a járulékok abból fakadó hiányát, hogy személyeket akkor vonnak be a biztosítottak körébe, amikor már időskorúak;
- (b) az alapvető rokkantsági, öregségi és hátramaradotti járadék fizetésének, valamint a megfelelő anyasági járadék fizetésének garantálásával felmerülő feltételes kötelezettséget;
- (c) a munkanélküli járadék folyamatos fizetéséből felmerülő kötelezettséget abban az esetben, ha a munkanélküliség túlzott mértékben és tartósan fennáll; és
- (d) a csekély anyagi eszközökkel bíró önfoglalkoztató személyek biztosításának támogatását.

E. Folyósítás

27. A társadalombiztosítás foyósítását a társadalombiztosítási szolgálatok általános rendszerén belül egységesíteni vagy koordinálni kell, és a járulékot fizetők számára szervezeteik útján képviseletet kell biztosítani azokban a testületekben, amelyek meghatározzák a folyósítás rendszerét vagy azzal kapcsolatban tanácsot adnak, illetve törvényeket javasolnak, vagy rendeleteket fogalmaznak meg.

(1) A társadalombiztosítást egyetlen hatóság irányítása alatt kell igazgatni, amely szövetségi rendszerű országokban a jogalkotási illetékesség megosztásának hatálya alá esik; ennek a hatóságnak a közös érdekű ügyeket koordináló testületben kapcsolódnia kell a szociális segítségnyújtást, orvosi ellátórendszereket és foglalkoztatási szolgálatokat igazgató hatóságokhoz, amely közös ügyek például a rokkantság vagy a munka szerzésére való képtelenség igazolása.

(2) A társadalombiztosítás egységes igazgatásának összeegyeztethetőnek kell lennie az önálló biztosítási, kötelező vagy önkéntes jellegű programok működtetésével, amelyek bizonyos foglalkozási csoportok részére kiegészítő, de nem alternatív járadékokat nyújtanak, mint például bányászok és tengerészek, köztisztviselők, egyéni vállalkozások személyzete és öntámogató társaságok tagjai.

(3) A társadalombiztosítással kapcsolatos törvényeket és rendelkezéseket úgy kell megalkotni, hogy a kedvezményezettek és járulékot fizetők könnyen megértsék jogaikat és kötelezettségeiket.

(4) A kedvezményezettek és járulékot fizetők által követendő eljárások kialakítása során elsődleges szempont az egyszerűség.

(5) A törvénymódosításra és adminisztratív módszerekre vonatkozó ajánlások, valamint általánosságban a társadalombiztosítási igazgatás és a járulékot fizetők és kedvezményezettek csoportjai között kapcsolattartás céljára központi és regionális tanácsadó tanácsokat kell létrehozni, amelyek olyan szervezeteket képviselnek, mint a szakszervezetek, munkaadói szövetségek, kereskedelmi kamarák, gazdaszövetségek, nőszövetségek és gyermekvédelmi társaságok.

(6) A munkaadóknak és munkavállalóknak szoros kapcsolatban kell állnia a foglalkoztatási sérülésekre vonatkozó kártérítések adminisztrációjával, különösen a balesetek és foglalkozási betegségek megelőzésével és a rászorultsági elvvel kapcsolatban.

(7) Az igénylőknek fellebbezési jogot kell adni az adminisztratív hatósággal fennálló olyan kérdéseket érintő jogviták esetében, mint a járadékra való jogosultság és a járadék mértéke.

8. A fellebbezést lehetőleg olyan szakosodott bírósági testületek elé kell terjeszteni, amelyek az igénylő csoportját képviselő igazságügyi szakértők segítségével működő társadalombiztosítási jogi szakértőket, illetve, ha foglalkoztatott személyekről van szó, a munkaadók képviselőit is magukban foglalják.

9. A biztosítási felelősséggel vagy a járulék mértékével kapcsolatos vita esetén a foglalkoztatott vagy önfoglalkoztató személy, és amennyiben a munkaadó járuléka kérdéses, a munkaadó jogosult fellebbezni.

10. Az értelmezés egységességét egy legfelső szintű fellebbviteli bíróságnak kell biztosítania.

II. Szociális segítségnyújtás

A. Gyermek fenntartása

28. A társadalomnak szokványos esetben az eltartott gyermekek jólétének biztosítására kialakított általános segítségnyújtási intézkedések révén kell együttműködni a szülőkkel.

(1) Természetben vagy készpénzben vagy mindkét formában biztosított állami támogatásokat kell kialakítani a gyermekek egészséges gondozása, a nagycsaládok fenntartásának segítése valamint a társadalombiztosítás révén a gyermekekről történő rendelkezés kiegészítése érdekében.

(2) Abban az esetben, ha a tekintetbe vett cél a gyermekek egészséges nevelésének biztosítása, a támogatásokat olyan előnyök formájában kell nyújtani, mint ingyenes vagy önköltség alatti csecsemőételek és iskolai étkeztetés és sokgyermekes családok számára önköltség alatti lakhatás.

(3) Abban az esetben, ha a figyelembe vett cél a nagycsaládok fenntartásának segítése vagy a természetben juttatott támogatások és társadalombiztosítás útján a gyermekek után biztosított támogatás kiegészítése, a támogatásokat gyermek segély formájában kell nyújtani.

(4) Az ilyen segélyeket, amely a gyermek ellátási költségeihez jelentős hozzájárulást jelent, a szülők jövedelmétől függetlenül előírt nagyságrendek szerint kell fizetni, illetve az ilyen segélyeknek figyelembe kell venniük az idősebb gyermekek ellátásának magasabb költségét, és legalább minden olyan gyermeknek biztosítani kell, akik után a társadalombiztosítás révén nem folyósítandó támogatás.

(5) Az eltartott gyermekek fenntartásának felelősségét a társadalom egészének kell elfogadnia, amennyiben fenntartásukért való szülői felelősségvállalás jogi kényszerrel sem megoldható.

B. Rászoruló rokkantak, idősek és özvegyek ellátása

29. Azok a fogyatékosok, idősek és özvegyek, akik azért nem részesülnek társadalombiztosítási járadékban, mert ők vagy adott esetben házastársuk nem rendelkeztek kötelező biztosítással, és akiknek a bevétele nem halad meg egy előírt szintet, előírt mértékű különleges fenntartási segélyre jogosultak.

(1) A fenntartási segélyre jogosult személyek között kell szerepelnie-

- (a) az olyan foglalkozási csoportokba tartozó vagy olyan körzetekben lakó személyeknek, amelyekre a társadalombiztosítás még nem vonatkozik vagy nem vonatkozott olyan hosszú ideig, mint az alapvető rokkantsági, öregségi vagy hátramaradt családtagokra vonatkozó járadékokra való jogszerző időszak, valamint az ilyen személyek özvegyeinek és eltartott gyermekeinek; és
- (b) olyan személyeknek, akik már rokkantak abban az időben, amikor szokványos körülmények között biztosítási viszonyba lépnének.

(2) A fenntartási segélynek elegendőnek kell lennie a teljes körű hosszú távú fenntartásra; változnia kell az aktuális megélhetési költségek szerint, és változhat városi és vidéki területek szerint.

(3) A fenntartási segélyt teljes összegén kell fizetni olyan személyek részére, akik egyéb jövedelme nem halad meg egy előírt szintet, egyéb esetekben pedig csökkentett mértéken.

(4) A jelen Ajánlás olyan eshetőségeket meghatározó rendelkezéseit, amelyekben rokkantsági, öregségi és hátramaradt családtagok járadékot kell fizetni, vonatkozó esetekben a fenntartási segélyre is alkalmazni kell.

C. Általános segítségnyújtás

30. Minden, szükséget szenvedő de gyógyító célú gondoskodás céljából bentlakást nem igénylő személynek megfelelő segélyt kell biztosítani készpénzben, vagy részben készpénzben és részben természetben.

(1) Az esetek azon körét, amelyben a segély összege teljes mértékben döntésen alapul, a rászorultsági esetek javuló besorolásának eredményeképpen és a rövid távú és hosszú távú szükségben a fenntartás költségeinek megfelelő költségkeret kialakításának eredményeképpen fokozatosan szűkíteni kell.

(2) A járadék nyújtását függővé lehet tenni attól, hogy a kedvezményezett betartja-e az orvosi vagy munkaügyi hatóságok által adott utasításokat, annak érdekében, hogy a segítségnyújtás a lehető leghathatósabb lehessen.